

quoted there, *Humboldt's Kawi Sprache* I. p. 32. — E. अप and धि.

अब्धिकण Tatpur. m. (-णः) Probably an incorrect reading instead of अब्धिकफ q. v. E. अब्धि and कण.

अब्धिकफ Tatpur. m. (-फः) ¹Froth, foam. ²Cuttle fish bone, the dorsal scale of the cuttle fish (*Sepia officinalis*); so called because it looks like the froth of the sea; *Rāyamukula* &c.: अब्धिः कफ इव. Compare समुद्रकफ, अब्धिफेन, अर्णवमल and the following. E. अब्धि and कफ.

अब्धिज Tatpur. 1. m. f. n. (-जः-जा-जम्) Born in or by the ocean.

2. ^a. m. sing. (-जः) ¹The moon; comp. अब्ज. ²(In mathematical language sometimes used to denote) the numeral 1. ³Cuttle fish bone; the same as अब्धिकफ or समुद्रफेन (according to the *Nigh. Prak.*), comp. also अर्णवज. (The meaning 'moon' is not given in the Koshas; but as the word occurs in the second meaning, in a mathematical Index, similarly as अमृतदीधिति, and as the synonymes of चन्द्र q. v. are used likewise so, it seemed to me necessary to infer this mathematical application from the meaning 'moon', which would arise from the etymon of the word in the same way as अब्ज 2. 1. q. v. Comp. also श्वेतधामन् 'moon and cuttle fish bone'.)

^b. m. du. (-जौ) A name of the Āsṛins q. v., these two gods having sprung from the ocean when it was churned for the amṛita.

3. n. (-जम्) Salt (according to the *Nigh. Prak.*).

4. f. (-जा) Spirituous liquor; see सुरा, the latter having come from the ocean when it was churned for the amṛita. E. अब्धि and ज.

अब्धिद्वेष Tatpur. m. (-षः) A sea fish. E. अब्धि and द्वेष.

अब्धिडिण्डर Tatpur. m. (-रः) Cuttle fish bone; the same as समुद्रफेन or अब्धिकफ q. v., (according to the *Nigh. Prak.*); comp. अब्धिहिण्डरी, and डिण्डर, डिण्डरी, दिण्डरी, हिण्डर, हिण्डरी. E. अब्धि and डिण्डर.

अब्धिद्वीपा Bahuvr. f. (-पा) The earth. E. अब्धि and द्वीपा; lit. 'having islands formed by the ocean'.

अब्धिनगरी Tatpur. f. (-री) The ocean-city, a name of Dwārakā, the capital of Kṛishna. E. अब्धि and नगरी.

अब्धिनवनीतक Tatpur. m. (-कः) The moon; comp. अब्ज 2. 1. E. अब्धि and नवनीतक.

अब्धिफल Tatpur. n. (-लम्) The name of a fruit, used as a drug; also called समुद्रफल. E. अब्धि and फल.

अब्धिफेन Tatpur. m. (-नः) The same as अब्धिकफ q. v.; comp. समुद्रफेन. E. अब्धि and फेन.

अब्धिमण्डुकी Tatpur. f. (-की) The pearl oyster. E. अब्धि and मण्डुकी.

अब्धिश्चयन Bahuvr. m. (-नः) A name of Vishnu; (lit. having the ocean for his couch, i. e. sleeping on the ocean at the periods of the destruction and renovation of the world). E. अब्धि and श्चयन.

अब्धिसार Tatpur. m. (-रः) A jewel, a gem (*Nigh. Prak.* = रत्न). E. अब्धि and सार.

अब्धिहिण्डरी Tatpur. m. (-रः) The same as अब्धिकफ q. v. (according to the *Rājānigh.*); comp. अब्धिडिण्डर. E. अब्धि and हिण्डरी.

अब्ध्यपि Tatpur. m. (-पिः) Submarine fire; comp. समुद्रवह्नि. E. अब्धि and अपि.

अब्भच Tatpur. 1. m. f. n. (-चः-चा-चम्) Living upon water, i. e. living upon very small diet, half fasting; e. g. in the *Bhāgav. Pur.*: स्नात्वानुसवनं तस्मिञ्छत्वा चापीन्यथाविधि । अब्भच उपशान्तात्मा स आसे विगतेषणः. Comp. अब्भचण and वायुभच, अभच.

2. m. (-चः) A snake; (mentioned by *Patanjali* in his introd. to *Pāṇini* as an instance of an एकपद q. v.: अथवा सन्त्येकपदान्यप्यवधारणानि । तद्यथा । अब्भचो वायुभच इति । अप एव भचयति वायुमेव भचयतीति गम्यते । एवमिहापि सिद्ध एव न साध्य इति). Comp. वायुभच. E. अप and भच.

अब्भचण Tatpur. n. (-णम्) Living upon water, a kind of fasting; e. g. in the *Bhāgav. Pur.*: अभसा केवलेनाथ कश्चि व्रतपारणम् । प्राङ्गुर्भचणं विप्रा ह्यशितं नाशितं च तत् (*Śrīdharasw.*: श्रुतिश्च अपो ऽज्ञाति तन्नैवाशितं नैवानशितमिति). E. अप and भचण.

अब्भचत्व n. (-त्वम्) The same as अब्भचण; e. g. in the *Mitāksh.*: यन्नु वसिष्ठेन मासमब्भचत्वमुत्तमं &c. E. अब्भच, taddh. aff. त्व.

अब्भ्र Tatpur. n. (-भ्रम्). More commonly but less correctly written अभ्र q. v.; *Bharatasena's Dwirūpak.*: अभ्रं चाब्भ्रं खमेघयोः; *Purushottama's Dwirūpak.*: अब्भ्रमभ्रमपि ख्यातम्. E. see s. v. अभ्र.

अब्भ्र°. All compounds beginning thus see s. v. अभ्र°.

अब्भ्रक n. (-कम्) More commonly but less correctly written अभ्रक q. v.

अब्भ्रतर n. (-रम्) See अभ्रतर.

अब्भ्रि f. (-भ्रिः) or अब्भ्री f. (-भ्री) See अभ्रि or अभ्री which are the more correct forms of these words; *Bharatasena's Dwirūpak.*: अभ्री स्यादब्भ्रिभ्रिश्च तथाब्भ्री च समा रमाः. E. see अभ्रि.

अब्भ्रि°. All compounds beginning thus see s. v. अभ्रि°.

अब्भ्रित m. f. n. (-तः-ता-तम्) See अभ्रित.

अब्भ्रिय m. f. n. (-यः-या-यम्) See अभ्रिय.

अब्भ्रीय m. f. n. (-यः-या-यम्) See अभ्रीय.

अब्भ्र्य m. f. n. (-भ्र्यः-भ्र्या-भ्र्यम्) See अभ्र्य.

अब्रह्मचर्य I. Tatpur. n. (-र्यम्) ¹Unchastity. ²Coition. E. अ neg. and ब्रह्मचर्य.

II. Bahuvr. m. (-र्यः) Unchaste, voluptuous. E. अ priv. and ब्रह्मचर्य.

अब्रह्मचर्यक n. (-कम्) The same as अब्रह्मचर्य I. E. अब्रह्मचर्य I., taddh. aff. कन्.

अब्रह्मण्य Tatpur. 1. m. f. n. (-ण्यः-ण्या-ण्यम्) ¹Not proper or fit for a Brāhmaṇa (*Halāyudha*: अब्रह्मण्यमवर्णं स्याद्ब्रह्मण्यं ब्रह्मणो हितम्). ²Not well disposed to, hostile to, the Brāhmaṇas; e. g. in the *Bhāgav. Pur.*: शोचत्यश्रुकला साध्वी दुर्भगेवोज्ज्वलाधुना । अब्रह्मण्या नृपव्याजा सूद्रा भोक्षन्ति मामिति.

2. n. (-ण्यम्) ¹A disgraceful act, a horrible act; e. g. in the *Panchatantra*: नान्दुकस्तारस्वरेण प्रोवाच । भो अब्रह्मण्यमब्रह्मण्यं वर्तते । मम शिशुरनेन चौरिणापहतः. ²An exclamation of distress, uttered by a Brāhmaṇa, answering our: oh, alas! (*Rāyamuk.*, *Bhamid.* &c. on the *Amarak.*: वधं नार्हतीत्युक्तौ; *Swāmin* on the *Amarak.*, *Vallabhag.* on *Hemach.*: वधानर्हस्य ब्राह्मणस्य पुत्करणे; according to this interpretation the word अब्रह्म, in the explanatory